

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1982-1983

9 NOVEMBER 1982

VOORSTEL

tot instelling van een onderzoekscommissie belast met het onderzoek van bepaalde dossiers betreffende het beheer van de Nationale Kas voor bediendenpensioenen, waarop het Rekenhof de aandacht van de Kamers gevestigd heeft

(Ingediend door de heer Deroubaix)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Sedert 1966 vestigt het Rekenhof geregeld de aandacht van het Parlement op het beheer van de vroegere Nationale Kas voor bediendenpensioenen (N. K. B. P.).

In het 137^e boek met opmerkingen wordt uitgeweid over een vastgoedoperatie tegen abnormale prijzen in verband met het gebouw « Centre Albert » te Charleroi.

In het 138^e boek komt een lang hoofdstuk voor waarin het Hof bijzonder scherpe kritiek uitbrengt op het beheer van de N. K. B. P. (blz. 62 tot 76).

Van het probleem in verband met de zaak « Centre Albert » had de bevoegde Minister zich zo licht en zonder veel omhaal van woorden afgemaakt, dat het Rekenhof in een bijzondere mededeling aan de Kamers dd. 2 september 1981 andermaal de aandacht op dat dossier vestigde.

Al die bemoeiingen van het Hof hadden niet de minste uitwerking, aangezien nog geen enkele maatregel werd getroffen en zelfs geen aanvullend onderzoek werd gelast. Integendeel, want in antwoord op een interpellatie die op 12 oktober 1982 door de heer Deroubaix in de Kamer werd gehouden, heeft de Minister van Openbare Werken, Olivier, namens de Eerste Minister, de Minister van Sociale Zaken en in eigen naam :

1) alle gegevens en cijfers van het Rekenhof weerlegd met andere berekeningen van zijn eigen diensten en met de opmerking dat deze laatste het bij het rechte eind hadden, terwijl juist die cijfers door het Rekenhof betwist worden;

Chambre des Représentants

SESSION 1982-1983

9 NOVEMBRE 1982

PROPOSITION

instituant une commission d'enquête chargée d'examiner certains dossiers relatifs à la gestion de la Caisse nationale de pensions pour employés, sur lesquels la Cour des Comptes a attiré l'attention des Chambres

(Déposée par M. Deroubaix)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Depuis 1966, la Cour des comptes attire régulièrement l'attention du Parlement sur la gestion de feu la Caisse nationale des pensions pour employés (C. N. P. E.).

Le 137e cahier d'observations citait longuement une opération immobilière à prix anormaux : immeuble « Centre Albert » à Charleroi.

Le 138e cahier consacrait un long chapitre récapitulatif, extrêmement sévère à l'égard de la gestion de la C. N. P. E. (pp. 63 à 77).

Une communication spéciale aux Chambres à propos de l'affaire « Centre Albert », datée du 2 septembre 1981, provoquée par la désinvolture et l'insuffisance des réponses ministérielles, attirait une nouvelle fois l'attention des Chambres sur ce dossier.

Toutes ces interventions de la Cour sont restées totalement inutiles, puisqu'aucune mesure n'a été prise jusqu'à ce jour, fût-ce pour demander une enquête supplémentaire. Bien au contraire, en réponse à une interpellation parlementaire de Pascal Deroubaix, du 12 octobre 1982, M. Olivier, Ministre des Travaux publics, répondant au nom du Premier Ministre, du Ministre des Affaires sociales et en son nom propre :

1) a réfuté les données et les chiffres de la Cour des comptes, par d'autres calculs faits par son administration, considérant que son administration disait le vrai, alors que ce sont précisément ces chiffres qui sont contestés par la Cour des comptes;

2) naar aanleiding van een door de Regie der Gebouwen verrichte terugkoop als zijn mening te kennen gegeven dat het Rekenhof daarvan op de hoogte was, terwijl het Hof in zijn bijzondere mededeling aan de Kamers dd. 2 september 1981 letterlijk het volgende heeft gezegd: « In april 1981 vernam het Hof dat een overeenkomst tot huuroverdracht met een optieclausule voor een gespreide aankoop reeds op 1 februari 1979 door de Minister van Openbare Werken werd ondertekend ». Hoe moeten die uiteenlopende en op zijn minst eigenaardige beweringen uitgelegd worden?

3) steeds in verband met datzelfde punt de stelling verdedigd dat een dergelijke operatie in een periode van afhandeling van de lopende zaken gerechtvaardigd is met de bewering als zou het om een gewoon optiebeding gaan, terwijl het bij de hier aangevochten operatie voor de hand ligt dat de financiële verbintenis onvoorwaardelijk is zodra de « optie » ondertekend werd, aangezien die gepaard gaat met de verplichting om tot op het ogenblik waarop de erfpacht vervalt, het gebouw in huur te nemen, waarbij alle lasten, zelfs die welke gewoonlijk door de eigenaar worden gedragen, voor rekening van de huurder komen. De hele operatie lijkt wel erg op een camouflagemaneuver om een rechtvaardiging te leveren voor het feit dat een Minister die verbintenis heeft ondertekend in een periode van afhandeling van de lopende zaken. Die indruk wordt nog versterkt doordat wij vernomen hebben dat het ministercomité voor de begroting en de inspectie van financiën zich op dat tijdstip niet hebben uitgesproken, wat indruist tegen de geest van de crisiswet van 5 augustus 1978 en tegen de beslissingen van het ministercomité voor de begroting van 21 september 1978.

Beide controlerende instellingen hebben zich ertoe beperkt de operatie achteraf te bekrachtigen nadat de betrokken minister Minister van Begroting was geworden. Daardoor kreeg deze het toezicht op de inspectie van financiën. Hij werd dus rechter en partij en liet zijn eigen dossier zonder gevolg;

4) ten slotte meegedeeld dat het dossier nooit werd overgezonden aan het Hoog Comité van toezicht, ondanks een schrijven van 2 juli 1979 van de Minister van Sociale Voorzorg aan de Minister van Financiën waaruit blijkt dat die bedoeling heeft voorgezeten, in weerwil van de bovenvermelde bijzondere mededeling aan de Kamers en ondanks het feit dat reeds in juni 1982 de interpellatie was aangekondigd die op 12 oktober 1982 in de Kamer werd gehouden.

Gelet op wat voorafgaat verklaren wij dat er geen sprake van kan zijn dat de Kamer aanvaardt dat dit dossier zonder gevolg blijft.

Een en ander en met name de onopgehelderde en vaak bevreemdende omstandigheden die de behandeling van dit dossier kenmerken, rechtvaardigen ruimschoots de instelling van een parlementaire onderzoekscommissie.

VOORSTEL

Artikel 1

Bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers wordt een parlementaire onderzoekscommissie ingesteld die belast is met het onderzoek van de dossiers waarover opmerkingen zijn gemaakt door het Rekenhof in verband met het beheer van de Nationale Kas voor bediendenpensioenen en inzonderheid het dossier waarover het Hof op 2 september 1981 een bijzondere mededeling heeft gedaan aan de Kamers.

2) à propos d'une opération de rachat par la Régie des bâtiments, le Ministre considère que la Cour était informée de l'opération, alors que la Cour dit textuellement dans sa communication spéciale aux Chambres, du 2 septembre 1981: « Ce n'est qu'en avril 1981 que la Cour a appris qu'une reprise de bail, assortie d'une option d'achat échelonnée, avait été signée dès le 1er février 1979 par le Ministre des Travaux publics ». Comment expliquer cette divergence pour le moins curieuse?

3) à ce même propos, le Ministre accrédite la thèse de la justification d'une opération en période d'affaires courantes, en disant qu'il s'agit d'une simple option d'achat, alors qu'il est évident que dans le cas critiqué, l'engagement financier est total dès la signature de cette « option », puisqu'elle est assortie d'une obligation de prendre en location jusqu'à expiration du bail emphytéotique, toutes les charges étant supportées par le locataire, même celles habituellement réservées au propriétaire. Cette opération semble bien constituer un camouflage pour permettre à un ministre de signer cet engagement en période de gestion des affaires courantes, d'autant plus que nous avons appris que le comité ministériel du budget et l'inspection des finances ne se sont pas prononcés à ce moment, ce qui constitue une infraction à l'esprit de la loi anticrise du 5 août 1981 et aux décisions du comité ministériel du budget du 21 septembre 1978.

Les deux organismes de contrôle n'ont fait que ratifier l'opération après coup, lorsque le ministre en question fut devenu Ministre du Budget. Par ce fait, il avait la tutelle de l'inspection des finances et, juge et partie, il a classé son propre dossier;

4) enfin, le ministre nous apprend que ce dossier n'a jamais été transmis au comité supérieur de contrôle, malgré les intentions contenues dans une lettre du Ministre de la Prévoyance sociale au Ministre des Finances, datée du 2 juillet 1979, malgré la communication spéciale aux Chambres dont question plus haut et malgré l'annonce de l'interpellation parlementaire du 12 octobre 1982, qui date déjà du mois de juin 1982.

Les éléments qui précèdent, nous poussent à affirmer qu'il ne saurait être question que la Chambre accepte le classement sans suite de ce dossier.

Ces éléments et l'ensemble des circonstances inexplicables et souvent étranges dans lesquelles ce dossier a été traité, justifient amplement la création d'une commission d'enquête parlementaire.

P. DEROUBAIX

PROPOSITION

Article 1

La Chambre constitue en son sein, une commission d'enquête parlementaire chargée d'examiner les dossiers ayant fait l'objet de remarques de la Cour des comptes sur la gestion de la Caisse Nationale de pensions pour travailleurs salariés et plus spécialement, celui qui fit l'objet de la communication spéciale aux Chambres, du 2 septembre 1981.

Art. 2

Die commissie stelt de tekortkomingen en de aansprakelijkheid vast van de openbare beheerders die bij de in die dossiers behandelde zaken betrokken zijn of bij zaken behandeld in andere dossiers die zij op eigen initiatief naar aanleiding van haar onderzoek zal openen.

Art. 3

De bevoegdheden en de werkzaamheden van de commissie worden geregeld door de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek.

De commissie brengt om de drie maanden verslag uit bij de Kamer over de stand van haar werkzaamheden.

21 oktober 1982.

Art. 2

Cette commission déterminera les fautes et les responsabilités des gestionnaires publics impliqués dans ces dossiers ou dans d'autres dossiers qu'elle aura pris l'initiative d'ouvrir à l'occasion de son enquête.

Art. 3

Les pouvoirs et les travaux de la commission sont réglés par la loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires.

La commission fera, tous les trois mois, rapport à la Chambre de l'avancement de ses travaux.

21 octobre 1982.

P. DEROUBAIX
R. HENDRICK
Th. DELAHAYE